

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Р. ШЕЛУДЬКО

“31” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.8 «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
Факультет обліку і фінансів	

Робоча програма дисципліни «Вступу до спеціальності» для здобувачів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування».

«31» серпня 2020 р. 19 с.

Розробник: **Горковенко Інна Володимирівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, професор

М. ОГІЙЧУК

27 серпня 2020 р.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку і фінансів.
Протокол № 2 від «31» серпня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії факультету обліку і фінансів,
к.е.н., доцент

О. ГОРОХ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень підготовки	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи студента – 6,0	Освітній ступінь: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Кваліфікація – «молодший бакалавр обліку і оподаткування»	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
60 год.	82 год.		
		Вид контролю: – залік;	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів за професійним спрямуванням з обліку і оподаткування системних знань з концептуальних основ обліку і аудиту, системи вищої економічної освіти для забезпечення знайомства студентів з особливостями майбутньої професії.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- мати загальне поняття про бухгалтерський облік, його місце і роль в системі економічних відносин;
- ознайомитись з правами, обов'язками і відповідальністю посадових осіб, які здійснюють ведення обліку;
- ознайомитись з основними вимогами до організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- ознайомитись з основами здійснення аудиторських перевірок.

Після вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» студенти повинні:

а) знати:

- основні положення міжнародних освітніх стандартів для професійних бухгалтерів;
- основні вимоги до підготовки фахівців зі спеціальності «Облік і оподаткування»;

б) вміти:

- застосовувати знання щодо вимог міжнародних освітніх стандартів для професійних бухгалтерів при професійній підготовці;
- розрізняти професії бухгалтера за кваліфікаційними характеристиками;
- застосовувати на практиці здобуті навички зі складання резюме;
- практично використовувати отримані знання з планування кар'єрного розвитку.

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вмінь	Зміст критерію рівня сформованості вмінь
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та контролю суб'єктів господарювання або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасної економічної науки і характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури.

ЗК 11. Здатність до розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи

ЗК12. Здатність критично оцінювати характер впливу природних факторів на професійну і побутову діяльність індивідуумів, соціальних груп та суб'єктів господарювання.

ЗК13. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК13. Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПРН 6. Розуміти місце і значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.

ПРН 7. Визначати сутність об'єктів обліку та оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН 16. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Політекономія.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Бухгалтерський облік

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ»

Тема 1. Сучасний фахівець з обліку і оподаткування: формування та перспективи реалізації

Організаційно-методичні засади навчального процесу за напрямом підготовки «Облік і оподаткування». Стандарти вищої освіти. Навчальний план підготовки спеціаліста спеціальності «Облік і оподаткування».

Тема 2. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів і підвищення кваліфікації

Мета, галузь використання і розробка МСО. Концептуальна основа МСО. МСО 1. Вступні вимоги програми професійної освіти бухгалтерів. МСО 2. Зміст програм професійної освіти бухгалтерів. МСО 3. Професійні навички. МСО 4. Професійні цінності, етика та ставлення. МСО 5. Вимоги щодо практичного досвіду. МСО 6. Оцінка професійних здібностей і компетентності. МСО 7. Постійний професійний розвиток: програма навчання протягом усього життя та постійний розвиток професійної компетентності. МСО 8. Вимоги до компетентності фахівців з аудиту. Програми підвищення кваліфікації

Тема 3. Професія бухгалтера в Україні

Посади, які займають фахівці з обліку і оподаткування. Завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до фахівців з обліку і оподаткування. Сучасні професійні вимоги до бухгалтерів. Права бухгалтера як найманого працівника. Посадові права бухгалтера і головного бухгалтера. Організація праці в бухгалтерії. Відповідальність бухгалтера.

Тема 4. Професійна етика бухгалтерів і аудиторів

Кодекс етики професійних бухгалтерів. Загальне застосування Кодексу, фундаментальні принципи. Професійні бухгалтери-практики. Професійні бухгалтери в бізнесі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ»

Тема 5. Організація державного податкового контролю в Україні

Поняття податкового контролю та його суб'єкти . Принципи податкового контролю. Етапи податкового контролю. Способи податкового контролю. Методи податкового контролю.

Тема 6. Історичні аспекти виникнення й розвитку обліку і аудиту

Історичні аспекти виникнення і розвитку обліку. Виникнення і розвиток аудиту. Становлення і розвиток аудиту в Україні.

Тема 7. Законодавство України про бухгалтерський облік, аудит та оподаткування

Державне регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Основні положення Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Основні положення Закону України «Про аудиторську діяльність». Загальні відомості про національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Загальні відомості про Міжнародні стандарти обліку і звітності. Загальні відомості про Міжнародні стандарти аудиту.

Тема 8. Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи

Процес кар'єрного розвитку. Кроки та етапи пошуку роботи. Самооцінка, як основний крок визначення майбутньої кар'єри.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид навчальної діяльності студентів	Модуль (розділ, блок змістових модулів)		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
	№ з/п	Назва	лекції	Практичні заняття	самостійна робота		разом
					підг. до занять	індивід. завдання	
Навчальна діяльність під час навчальних занять	1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «СТАНДАРТИ ОСВІТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ»	8	6	30	–	44
	1.1	Сучасний фахівець з обліку і оподаткування: формування та перспективи реалізації	2	2	8	–	12
	1.2	Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів і підвищення кваліфікації	2	2	8	–	12
	1.3	Професія бухгалтера в Україні	2	1	8	–	11
	1.4	Професійна етика бухгалтерів і аудиторів	2	1	6	–	9
	2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ»	8	8	30	-	46
	2.1	Організація державного податкового контролю в Україні	2	2	8	-	12
	2.2	Історичні аспекти виникнення й розвитку обліку і аудиту	2	2	8	-	12
	2.3	Законодавство України про бухгалтерський облік, аудит та оподаткування	2	2	8	-	12
	2.4	Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	2	2	6	-	10
	Всього годин із навчальної дисципліни			16	14	60	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний фахівець з обліку і оподаткування: формування та перспективи реалізації	2
2	Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів і підвищення кваліфікації	2
3	Професія бухгалтера в Україні	1
4	Професійна етика бухгалтерів і аудиторів	1
5	Організація державного податкового контролю в Україні	2
6	Історичні аспекти виникнення й розвитку обліку і аудиту	2
7	Законодавство України про бухгалтерський облік, аудит та оподаткування	2
8	Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	2
	Разом	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний фахівець з обліку і оподаткування: формування та перспективи реалізації	2
2	Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів і підвищення кваліфікації	2
3	Професія бухгалтера в Україні	1
4	Професійна етика бухгалтерів і аудиторів	1
5	Організація державного податкового контролю в Україні	2
6	Історичні аспекти виникнення й розвитку обліку і аудиту	2
7	Законодавство України про бухгалтерський облік, аудит та оподаткування	2
8	Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	2
	Разом	14

7. Теми лабораторних занять (відсутні)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний фахівець з обліку і оподаткування: формування та перспективи реалізації	8
2	Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів і підвищення кваліфікації	8
3	Професія бухгалтера в Україні	8
4	Професійна етика бухгалтерів і аудиторів	6
5	Організація державного податкового контролю в Україні	8
6	Історичні аспекти виникнення й розвитку обліку і аудиту	8
7	Законодавство України про бухгалтерський облік, аудит та оподаткування	8
8	Кар'єрний розвиток і процес пошуку роботи	6
	Разом	60

Теми до самостійної роботи:

1. Організація облікового процесу на підприємствах
2. Відображення облікової інформації в носіях облікової інформації

3. Організація документообігу облікового процесу
4. Організаційна побудова бухгалтерії
5. Організація праці персоналу бухгалтерії
6. Права та обов'язки бухгалтера
7. Відповідальність працівників бухгалтерії
8. Історія розвитку аудиту.
9. Передумови виникнення аудиту.
10. Сутність і предмет аудиту.
11. Регулювання аудиторської діяльності
12. Податки в країнах світу.
13. Податки за часів Київської Русі.
14. Становлення та розвиток податків в Україні
15. Передумови виникнення та основні теорії оподаткування.
16. Економічний зміст податків
17. Диджитал оподаткування
18. Сучасна податкова система зарубіжних країн

9. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- 1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські

заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття – форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:– індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота студента з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Оцінки змістових модулів викладач заповнює протягом семестру. Після вивчення змістового модуля викладач виставляє бали у відомість і залікові книжки студентів. Після закриття змістового модуля студент не має права скласти його повторно, якщо оцінка за системою ЄКТС F – 0-34 балів.

Студенти, які отримали оцінки F, до вивчення наступного змістового модуля не допускаються та отримують не зараховано, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

Змістовні модулі і підсумкову оцінку поточного контролю викладач закриває до початку сесії.

Залік складається протягом сесії згідно з графіком екзаменаційної сесії.

Залік проставляється у відомість контролю знань студентів і залікові книжки студентів.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий залік	Сума	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8							20	100
10	10	10	10	10	10	10	10								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Здобувач **не допускається** до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У визначені терміни студент добирає залікові бали.

Здобувач **вважається атестованим**, якщо сума балів одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності дорівнює 60 балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру (мінімум 35 балів) та можлива кількість балів набраних на іспиті – 40 балів.

У випадку, якщо здобувачем набрано менше 35 балів за поточний і модульний контроль, викладач повідомляє завідувача кафедрою. Витяг із протоколу засідання кафедри подається декану факультету про недопущення здобувача до складання іспиту/заліку. Декан видає розпорядження про недопущення студента до складання іспиту/заліку, як такого, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопущення до складання іспиту у екзаменаційній/заліковій відомості успішності робиться при наявності розпорядження декана. У день складання іспиту, студенту у відомості успішності записується – «*не допущений*». Подальша процедура ліквідації академічної заборгованості здійснюється відповідно до чинного положення.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Вступ до спеціальності»:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- навчальна програма;
- робоча програма;
- опорний конспект лекцій;
- методичні рекомендації до виконання самостійної та індивідуальної роботи.

14. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996 – XIV (із змінами і доповненнями).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.1998 року № 1706 «Програма реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності».
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії застосування МСФЗ в Україні» від 24 жовтня 2007 р. № 911-р.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про продовження терміну виконання заходів із застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні» від 17 березня 2011 р. № 2052-р.
7. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879.
8. Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків у національній та іноземній валюті: Затв. Постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 р. № 492.
9. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями).

10. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті»: Затв. Постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22.
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 (зі змінами і доповненнями).
12. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 року № 88.
13. Положенням «Про ведення касових операцій у національній валюті України»: Затв. Постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 р. № 637.
14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 (із змінами та доповненнями).
15. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 (із змінами та доповненнями).
16. Лист Міністерства фінансів України «Методичні рекомендації щодо суттєвості у бухгалтерському обліку і звітності» від 29.07.2003 р. № 04230-04108.
17. Лист Міністерства фінансів України «Про облікову політику» від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793.
18. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356 (зі змінами і доповненнями).
19. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327.
20. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: навч. посібник / Т. В. Момот, О. В. Харламова, Г. М. Бреславська; Харк. нац. акад. міськ. госпва. –Х.:ХНАМГ, 2012. – 317 с.

Допоміжна

1. Аудит: навч. посіб. / Л.М. Янчева, З.О. Макеєва, А.О. Баранова. - К.: Знання, 2009. - 335 с.
2. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку : [підруч.] / М. Т. Білуха. – К. : 2000. – 692 с.
3. Бутинець Ф. Ф., Виговська Н. Г., Бойко С. В., Євдокимов В. В., Олійник О. В. Моя професія - бухгалтер, фінансист: Навч. посібник /

Житомирський держ. Технологічний ун-т; Ф.Ф. Бутинець (ред.), І.А. Панченко (ред.). — Житомир: ЖДТУ, 2005. — 156 с.

4. Бухгалтерський облік в Україні : [навч. посіб. / Хом'як Р. Л., Лемішовський В. І., Воськало В. І. та ін.]. — Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. — 440 с.

5. Бухгалтерський облік та оподаткування : [навч. посіб.] / за ред. Р. Л. Хом'яка, В. І. Лемішовського. — Л. : Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. — 1220 с.

6. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік : теорія та практика : [посібник] / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна, В. І. Кисла. — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 30 с.

7. Гарасим П. М. Організація обліку і звітності : [навчальний посібник]. / П. М. Гарасим, М. П. Гарасим, С. В. Приймак. — Львів : НВФ «Українські технології», 2012. — 328 с.

8. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік : Основи теорії та практики : [підруч.] — [2-ге вид., переробл. і доповн.] / А. Г. Загородній, Г. О. Партин, Л. М. Пилипенко. — К. : Знання, 2009. — 422 с.

9. Кім Г.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та їх заповнення / Г. Кім, В. Сопко, С. Кім. — К. : Центр навчальної літератури, — 2004.- 291 с.

10. Костишина М. Т. Бухгалтерський облік в Україні : [Навч. Посібник]. / М. Т. Костишина, Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський, В. І. Воськало. — Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. — 440 с.

11. Лобода Н. О. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : [практикум] / Н. О. Лобода, М. Т. Костишина. — Львів : ЛДФА, 2011. — 252 с.

12. Лобода Н. О. Організація обліку: [навч. посіб.] / Н. О. Лобода, М. Т. Костишина, Киричук У. М., Демко М. Я. — Львів : ЛДФА, 2011. — 192 с.

13. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика : [навчальний посібник] / В. С. Лень, В. В. Гливенко. — Т. : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 625 с.

14. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : [підручник] / О. В. Лишиленко. — [3-є вид., перероб. і доп.]. — Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2011. — 670 с.

15. Лишиленко О. В. Теорія бухгалтерського обліку : [підруч.]. / О. В. Лишиленко. — К. : ЦУЛ, 2008. — 219 с.

16. Лука Пачоли. Трактат о счетах и записях / Лука Пачоли. — М. : Финансы и статистика, 1983. — 286 с.

17. Огійчук М.Ф. Аудит : організація і методика : навч. посіб. / М.Ф. Огійчук, І.Т. Новікова І.І. Рагуліна. - К.: Алерта, 2010. - 584 с.

18. Партин Г. О. Теорія бухгалтерського обліку : [навч. посібник] / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, М. В. Корягін, О. С. Височан та ін. — Львів : Магнолія плюс, 2006 — 240 с.

19. Романів Є.М., Труш І.Є. Державний аудит: Навч. Посібник / Є.М. Романів, І.Є. Труш. — Львів: Ліга-Прес, 2017. — 235 с.

20. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: [підручник] / Н. М. Ткаченко. – К. : Алерта, 2007. – 1080 с.;
21. Труш І.Є. Облік і аудит: Навч. Посібник / І.Є. Труш. – Львів: Ліга-Прес, 2016. – 203 с.
22. Чацкіс Ю. Д. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посібник] / Ю. Д. Чацкіс, Е. С. Гейер, О. А. Наумчук, І. О. Власова. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 446 с.
23. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник]. – [3-тє вид., переоб. і доп.]. / В. Г. Швець. – К. : Знання, 2008. – 535 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>
2. Наукова періодика України; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Научная электронная библиотека. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
4. Правовий портал України «Ліга-закон». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua>

Міжнародні інформаційні ресурси та бази даних з вільним доступом для здобувачів ОПІ в Харківському НАУ ім. В.В. Докучаєва

<http://lib.knau.kharkov.ua/resursi-bbloteki.html#elres>

Scopus	http://lib.knau.kharkov.ua/news/840-scopus.html
Портал Springer Link	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2363-dostup-do-portalu-springer-link.html
Ресурси відкритого доступу - Архів наукових журналів - Електронна бібліотека MYBRARY - Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України - База даних наукових журналів.	http://lib.knau.kharkov.ua/news/kulturno-massova-dyalnst/803-na-dopomogu-naukovcyam-nashogo-unversitetu.html http://arch.neicon.ru/ http://www.cnsnb.ru/ http://dspace.nbuv.gov.ua/ http://www.worldscientific.com/

Електронна база POLPRED.com	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/1382-dovagi-naukovcv-nashogo-unversitetu.html
Мобільний додаток RESEARCHER	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2275-dovagi-naukovcv.html
Бібліометрика української науки	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/916-bblometrika-ukrayinskoyi-nauki.html
Світові наукометричні бази даних	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2265-dovagi-naukovcv.html
Відкрито доступ до WEB OF SCIENCE	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2314-dovagi-naukovcv.html
OPEN UKRAINIAN CITATION INDEX (OUCI)	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2352-dovagi-naukovcv.html
Index Copernicus	https://indexcopernicus.com/index.php/pl/
Scimago Journal & Country Rank (SJR)	http://www.scimagojr.com/
GoogleScholar	https://scholar.google.com.ua/
База даних РІНЦ	http://lib.knau.kharkov.ua/news/505-baza-danih-rnc.html
Дистанційне обслуговування користувачів	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2380-distancyne-obslugovuvannya-koristuvachv.html
Міжнародне видавництво SPRINGER NATURE	http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2381-na-dopomogu-navchalnomu-procesu.html
Online-agro	https://agro-online.com.ua
Agronews	https://agronews.ua
International Information System for the Agricultural Sciences and Technology	http://agris.fao.org/agris-search/index.do
Статистика FAO	http://www.fao.org/faostat/en/#home
Agricultural On-Line Access	https://agricola.nal.usda.gov/
The World's Leading Agriculture Database	https://eurekamag.com/
Український індекс наукового цитування	http://uincit.uran.ua/scientists/fronts/about
Електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського	http://uincit.uran.ua/scientists/fronts/about
ERIC (Educational Resource Information Center) (база даних з проблем освіти)	https://eric.ed.gov/

Інституційний депозитарій

Система DSpace <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/>

Автореферати і дисертації	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/1
Бібліотека	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/26
Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/968
Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва серія "Економічні науки"	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/1407
Навчальні видання	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/10
Наукові видання	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/3

Електронний архів Scriptorium

<http://lib.knau.kharkov.ua/bibliotek/2278-do-uvagi-koristuvachv-bbloteki.html>